

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

6. Modus præparationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

De necessitate preparationis ad iustificationem in adultis, & vnde sit.

CAPVT V.

1. Necessitas preparationis ad iustificationem in adultis.
2. Conuersio mentis in Deum vnde sit.

a Infra Canon. 3.
b Procl. lib. 2. de voc. gen. c. 28. & 29.
c Zach. 4.
d Joel. 2. c. conuertimini, de poen. d. 2. d. Th. 5.
e Hier. in sup. orationis & c. 51.

Declarat præterea ipsius iustificationis exordium in adultis à Dei per Christum Iesum præueniente gratia sumendum esse, hoc est, ab eius vocatione, qua nullis eorum existentibus meritis, vocantur, vt, qui per peccata à Deo auersi erant, per eius excitantem, atque adiuuantem gratiam ad conuertendum se ad suam ipsorum iustificationem, eidem gratiæ liberè assentiendo, & cooperando, disponantur: ^a ita vt, tangente Deo cor hominis per Spiritus sancti illuminationem neque homo ipse nihil omnino agat, inspirationem illam recipiens, quippe qui ^b illam & adijcere potest, neque tamen sine gratia Dei mouere se ad iustitiam coram illo libera sua voluntate possit. Vnde in sacris litteris, cum dicitur: ^c Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos; libertatis nostræ admonemur. Cum respondeamus: ^d a. Conuerte nos Domine ad te, & conuertemur: Dei nos gratia præueniri confitemur.

1. Vnde Sot. in 4. dist. 4. quæst. 2. art. 5. col. 10. Nauarr. in man. cap. 2. num. 39. Baldun. iun. super opera contro- uers. Bellarm. p. 2. lib. 5. cap. 3. vers. quæstio secunda, Agid. de ConincK. de Sacram. & censur. tom. 2. disp. 2. dub. 4. n. 34. Moltes. in summ. Theologia moralis, tract. 1. cap. 8. num. 38.
2. a. Conuerte nos Domine ad te.] Quidam Scholastici putant posse hominem se sufficienter per actiones naturales disponere ad obtinendam gratiam, ita Durand. in 2. dist. 28. q. 5. Gabr. etiam in 2. dist. 28. q. vnic. & in 4. dist. 14. quæst. 2. art. 2. Sed contrarium est asserendum, nam conuersio mentis in Deum, per quam homo iustificatur, debet esse ex actibus supernaturalibus, vt patet ex Conc. Mileuit. can. 4. Arausic. can. 7. 23. & 25. Irenæo lib. 4. cap. 28. Cyprian. lib. 2. epist. 2. & lib. 3. ad Quirin. cap. 4. August. lib. de prædestinat. Sanctorum, cap. 3. Ambros. lib. 2. in Lucam, cap. 3. Hieron. cap. 63. in Isai.

Modus preparationis.

CAPVT VI.

1. Dispositio hic non de dilectione perfecta Dei super omnia, sed de imperfecta, qua amatur Deus ex amore concupiscentiæ, vt bonum nostrum intelligitur.

a Penitentia aliqua, seu dolor animi ex motu supernaturali susceptus de peccatis necessario re-

quiritur ad consequendam iustificationem primam in sacramento Baptismi, & Penitentia. ibid.

2. Penitentia orta ex timore diuina iustitiæ, bona est.

3. Iustificari non potest homo de potentia ordinaria absque actu penitentia.

Homo potest iustificari de potentia Dei absoluta. ibid.

Disponuntur autem ad ipsam iustitiam, dum excitati diuina gratia, & adiuti fidem ex auditu concipientes, liberè mouentur in Deum, credentes vera esse, quæ diuinitus reuelata, & promissa sunt, atque illud in primis, à Deo iustificari impium per gratiam eius, per redemptionem, quæ est in Christo Iesu, & dum peccatores se esse intelligentes, & à diuina iustitiæ timore, quo *uoliter consentiuntur*, ad considerandam Dei misericordiam se conuertendo, in spem eriguntur, fidentes, Deum sibi propter Christum propitium fore: illumque, tanquam omnis iustitiæ fontem, diligere incipiunt: ac propterea mouentur ^a aduersus peccata per odium aliquod: & detestationem, hoc est, per eam penitentiam, & quam ante Baptismum agi oportet: denique dum proponunt suscipere Baptismum, inchoare nouam vitam, & seruare diuina mandata. De hac dispositione scriptum est: ^b Accedentem ad Deum oportet credere, quia est, & quod inquirentibus se remunerator sit. Et, ^c Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Et, ^d Timor Domini expellit peccatum. Et, ^e Penitentiam agite, & baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu Christi, in remissione peccatorum uestrorum, & accipietis donum Spiritus sancti. Et, ^f Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, docentes eos seruare, quæcumque mandauimus uobis. Denique ^g præparate corda uestra Domino.

a Infra c. 14. scilicet. c. 4. de contritione.
b Hebr. 11.
c Marc. 1. & Math. 9.
d Ecd. 1.
e Act. 2. cap. agut, & cap. proptit, de cõsecr. dist. 4. f. Math. vii. Luc. 24. cap. prima, cap. si qua, & c. pro prie, de cõsecr. dist. 4. g. 1. Reg. 7.

1. **D**isponuntur autem ad ipsam iustitiam] Vide Paul. Fusc. de uisitat. lib. 1. cap. 18. num. 11. in fine. Vasquez disp. 203. num. 98. ubi nomine dispositionis, quam Concil. in presenti numerauit inter dispositiones, non intelligi dilectionem perfectam Dei super omnia, sed imperfectam, qua amatur Deus ex amore concupiscentiæ, vt bonum nostrum. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de poenit. lib. 1. q. 53. in princ. Baldun. iun. super opera contro- uers. Bellarm. part. 2. lib. 5. c. 3. vers. quæstio. Agid. de ConincK. de Sacram. & censur. tom. 2. disp. 2. dub. 6. num. 36. Bonacin. de Sacram. dist. 5. q. 5. scilicet. 1. punct. 8. à princ. Moltes. in summ. Theolog. moralis, tract. 1. cap. 6. num. 4. vers. assertio 2. & tract. 6. cap. 1. num. 5. Ioan. de Lugo de Poenitent. disp. 5. scilicet. 8. num. 123. &

disp. 8. scilicet. 4. num. 99. & 100. Hurtado de Sacram. disp. 4. de Bapt. diff. 4. prop. 5. & diff. 5. in princ. Trullench. in Decalog. lib. 1. cap. 1. dub. 2. num. 7. & dub. 6. num. 1.

2. *a* à diuina iustitiæ timore, quo uoliter consentiuntur.] Ergo penitentia, quæ ex hoc timore oritur, bona est, vt per Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de poenitentia lib. 1. quæst. 43.

3. *b* Quam ante Baptismum agi oportet.] Vide Nauarr. in man. cap. 1. à nuu. 38. & in cap. ult. de poenit. dist. 7. num. 10. Henriquez in summ. lib. 1. cap. 22. § 5. Sot. de Sacram. dist. 7. scilicet. 4. §. occurrebat. Agid. de ConincK. tom. 1. quæst. 62. art. 1. dub. 2. à num. 31. Paul. Layman in Theolog. moralis, tract. 1. cap. 6. num. 4. vers. assertio 2. & tract. 6. cap. 1. num. 5. Ioan. de Lugo de Poenitent. disp. 5. scilicet. 8. num. 123. &

3. Non posse hominem de potentia ordinaria iustificari absque actu penitentia, patet ex Act. 3. Penitentiam, & conuertimini, ut deleantur peccata uestra: & ex Ezech. 18. Con-

Convertimini, & agite poenitentiam, refertur in cap. agunt, & in cap. propriè, de consec. dist. 4. & ex Luc. 13. Si poenitentiam non habueritis: simul omnes peribitis. docent S. Thom. part. 3. quest. 86. art. 2. vbi Nugn. dub. 1. conclus. 2. & 3. & Soar. dist.

6. sect. 1. assert. 1. Henriquez in summ. lib. 4. c. 21. §. 1. Valent. tom. 4. dist. 7. q. 3. punto 2. in princ. pater resolutentes, de poenitentia Dei abioluta posse hominem iustificari à peccato mortali absq; vlla penitentia, modò cesset actus peccati.

Quid sit iustificatio impij, & quæ eius causæ.

C A P V T V I I.

1. Dispositionis nomine Concilium eam intelligit, quæ disponit, & requiritur ad effectum Sacramenti suscipiendum.

Spiritus sanctus dat gratiam iuxta mensuram dispositionis, & cooperationis hominis. ibid.

In iustificatione adulatorum, quæ fit in Baptismo, unusquisque recipit gratiam secundum propriam dispositionem & cooperationem hominis. ibid.

2 Vnica, exclusiua dictio, quid operetur.

3 Christus est habitus infusus, & non actus solùm.

Hanc dispositionem, seu preparationem iustificatio ipsa consequitur: quæ non est sola peccatorum remissio, sed & sanctificatio, & renouatio interioris hominis per voluntariam susceptionem gratiæ, & donorum: vnde homo ex iniusto fit iustus, & ex inimico amicus, vt sit hæres secundum spem vitæ æternæ, Huius iustificationis causæ sunt, finalis quidem gloria Dei & Christi, ac vitæ æternæ: efficiens verò, misericors Deus, qui gratuito abluit, & sanctificat, signans, & vngens Spiritu promissionis sancto, qui est pignus hereditatis nostræ; meritoria autem, dilectissimus vnigenitus suus, Dominus noster, Iesus Christus, qui cum essemus inimici, propter niuiam charitatem, qua dilexit nos, sua sanctissima passione in ligno crucis nobis iustificationem meruit, & pro nobis Deo patri satisfecit: instrumentalis item, sacramentum Baptismi: quod est Sacramentum fidei, sine qua nulli vnquam contingit iustificatio: demum & vnica formalis causa est iustitia Dei, non qua ipse iustus est, sed qua nos iustos facit: qua videlicet, ab eo donati, renouamur spiritu mentis nostræ: & non modò reputamur, sed verè iusti nominamur, & sumus iustitiam in nobis recipientes vnusquisque suam secundum mensuram, quam Spiritus sanctus partitur singulis prout vult, & secundum propriam cuiusque dispositionem, & cooperationem; *quamquam enim nemo possit esse iustus, nisi cui merita passionis Domini nostri Iesu Christi communicantur: id tamen in hac impij iustificatione fit, dum eiusdem sanctissimi passionis merito per Spiritum sanctum charitas Dei diffunditur in cordibus eorum, qui iustificantur, atq; ipsis inhaeret, & vnde in ipsa iustificatione cum remissione peccatorum hæc omnia simul infusa accipit homo per Iesum Christum, cui inferitur, fidem, spem, & charitatem.* Nam fides, nisi ad eam spes accedat, & charitas, neque vnit perfectè cum Christo, neque corporis eius viuum membrum efficit, quæ ratione verissimè dicitur, *Fidem sine operibus mortuam, & otiosam esse.* Et, In Christo Iesu neque Circumcisionem aliquid valere, neque preputium: sed fidem, quæ per charitatem operatur. Hanc fidem ante Baptismi sacramentum ex Apostolorum traditione Catechumeni ab Ecclesia petunt, cum petunt fidem, vitam æternam præstantem, quam sine spe, & charitate fides præstare non potest, vnde & statim verbum Christi audiunt: *Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.* Itaque veram, & Christianam iustitiam accipientes, eam ceu primam stolam pro illa, qua Adam sua inobedientia sibi & nobis perdidit, per Christum Iesum illis donaram, candidam & immaculatam iubentur statim renati conseruare, vt eam perferant ante tribunal Domini nostri Iesu Christi, & habeant vitam æternam.

a 1. Cor. 6.
b Tit. 5.
c Ephes. 1.
d Ephes. 2.
Roman. 5.

e Ephes. 2.
Roman. 4.
f Cap. nihil est, de conf. dist. 4.
g 1. Cor. 12.
Ephes. 4.

h Philipp. 3.
i Rom. 5.

k Infra c. 10.

l Iacob 2. in fin.
m Galat. 5. & 6. c. Circumcisio de penit. dist. 2.
n Matth. 19.

o Lucæ 15.
c. quomodo renouari, de peccat. dist. 2.

1. **H**anc dispositionem, seu preparationem, &c. Vide Nauarr. in man. cap. 11. num. 13. ad fin. Torrelblanca de iure spirit. lib. 2. cap. 2. num. 10. Barthol. à S. Fausto de Poenit. lib. 3. q. 2. 4. vers. tandem, Aigid. de Sacram. & censuris, tom. 1. q. 62. art. 4. dub. vnic. num. 128. & quest. 69. num. 8. & tom. 2. dist. 2. dub. 2. num. 17. & dub. 10. num. 8. cum seqq. Fr. Ioan. à Cruce de statu Relig. lib. 2. cap. 2. dub. 3. conclus. 1. reg. 1. Mollet. in summ. Theologia moralis, tract. 1. c. 8. num. 29. & tract. 4. cap. 1. num. 77. Filluc. in quest. moral. tom. 1. tract. 1. de Sacram. cap. 6. num. 94. 95. 96. & tract. 10. num. 97. & 133. Ioan. de Lugo de Sacram. in genere, dist. 9. sect. 5. num. 74. vbi num. 75. ait, nomine dispositionis Concilium intelligere non quidem eam, quæ disponit ad Sacramentum, sed quæ disponit, & requiritur ad effectum Sacramenti suscipiendum, idem Ioan. de Lugo in tract. de Poenit. dist. 8. sect. 4. num. 99. cum seqq. Barthol. de S. Fausto tom. 3. tract. de Poenit. lib. 3. quest. 95. vbi ait, docere hunc text. Spiritum sanctum dare gratiam iuxta

mensuram dispositionis, & cooperationis ex parte hominis. Hurtado de Sacram. dist. 3. de Sacram. in genere, dist. 5. vers. sed horum, vbi ait, in iustificatione adulatorum, quæ fit in Baptismo, vnusquisque recipere gratiam secundum propriam dispositionem & cooperationem. & dist. 4. de Baptismo, dist. 3. vers. quod verò, & de Poenit. dist. 2. dist. 5. *¶ Vnica est causa formalis, &c.* Vide Hurtado de Sacram. tract. de Poenit. dist. 2. dist. 7. in vers. Tridentinum, vbi dicit illam particulam, vnica, quæ exclusiua est, tantum excludere iustitiam increatam Dei, & fauorem aliquem extrinsecum Dei, non pluralitatem formarum, quæ nobis insunt, quarum quælibet sit sufficiens ad iustificationem.

¶ Quamquam enim nemo possit esse iustus, &c. Vide Vazq. in 2. part. S. Thomæ tom. 2. dist. 231. num. 37.

¶ Vnde in ipsa, &c. Vide Azor. instit. moral. p. 1. lib. 9. cap. 3. q. 3. vbi quod charitas est habitus infusus, & non actus solùm.